

PATVIRTINTA
Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas

(pareigų pavadinimas)

2026 m. kovo 26 d. tvirtinimo aktu Nr. LRŠ-19

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2026-03-26 Nr. IRŠS-4
(data)

Šiauliai
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registas) _____

Vacbergų šeimos koplyčia - mauzoliejus, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 20803;

1.2. adresas Šiaulių miesto sav., Šiaulių m., Radviliškio g. 124A;

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

2004-09-28 Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. IX-2452, 3 straipsnis 1 dalis, visi objektai, saugoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės pagal 1995-01-24 įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių įstatymo įgyvendinimo“ Nr. I-761, 9 straipsnį, pripažinti Kultūros vertybių registre registruotomis nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis.

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.6. skelbimo kultūros paminklu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____
4400-4135-3154;

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____
-

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Registre): _____

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos (kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr. , sudaręs/patvirtinęs subjektas) _____
Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2023-10-03 aktas Nr. KPD-RM-93/1;

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

Priėmė: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba.

Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, Kultūros paveldo centras, 2022-11-24;

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas)

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius,
Šiauliai, Aušros al. 84 LT-76233, el. paštas: siauliai@kpd.lt**

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

turi būti išsaugotos Vacbergų šeimos koplyčia-mauzoliejus (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 20803) (toliau – Koplyčia-mauzoliejus) vertinimo tarybos akte nustatytos vertingosios savybės:

- 1) tūris - **kompaktinis, stačiakampio formos plano, 1 a., iš P pusės apipiltas žemėmis** (portiko trikampis frontonas ir bokštelis neišlikę);
- 2) aukštų išplanavimas - **vienos patalpos su 18 šonuose įrengtų stačiakampių kriptų; sienų angos - Š fasado stačiakampė durų anga** (angokraščiai apardyti); **nišos - Š fasado stačiakampės nišos abipus įėjimo** (įėjimo kairėje esančios nišos angokraščiai apardyti); **trapecijos formos niša virš durų angos;**
- 3) fasadų architektūros tūrinės detalės - **Š fasado keturių apskrito skerspjūvio kolonų ir dviejų kraštinių stačiakampio skerspjūvio plytų mūro stulpų portikas, dengtas g/b konstrukcijos plokščiu stogeliu, portiko šoninės betoninės sienelės** (ant stogelio buvusios vazos neišlikusios); **Š fasado betoniniai suoleliai abipus įėjimo; fasadų apdaila ir puošyba - portiko profiliuotas betoninis karnizas; cementinis tinkas;**
- 4) konstrukcijos - **pamatas; plytų mūro sienos; lėkštas cilindrinis skliautas; g/b konstrukcijos kriptų perdangos; funkcinė įranga - g/b konstrukcijos laiptų su profiliuotomis mozaikinio betono pakopomis tipas;**
- 5) patalpų architektūrinės detalės - **betoninių plytelių altoriaus pakyla; vidaus dekoras - profiliuotas, dekoruotas karnizas; kriptų betoninių antkapinių plokščių fragmentai: pirmasis su įrašu „1862. VI - 12 / 1937. X - 21“, antrasis su reljefinio dekoru apvadu; skliauto ir sienų dažymas; altoriai - altorius su mensa, tabernakuliu, iškiliumi reljefiniu lotynišku kryžiumi su betonine lentele ir įrašu „INRI“, trikampių stilizuotu frontonu, jonėninio orderio piliastrais, dekoruotomis atramomis, altoriaus granitinis tinkas; sienų, kolonų apdaila - vidaus tinkas; grindų danga ar dangos medžiaga - portiko ir vidaus patalpos betoninių plytelių danga;**
- 6) įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - **tvoros pamatas, betoninės tvoros, sudarytos iš betono blokų stulpelių ir juos jungiančių sienelių vienslaičiais stogeliais, tipas** (tvoros pamatas išlikęs Š ir P teritorijos pusėse, tvora išlikusi R teritorijos pusėje, Š tvoros dalyje buvo dvivėriai metaliniai vartai, stulpeliai turėjo viršūnes);
- 7) žemės ir jos paviršiaus elementai - **Vacbergų šeimos palaikai** (1994 m. vykusių archeologinių tyrimų metu tyrinėta teritorija į Š nuo mauzoliejaus, rasta dalis Vacbergų šeimos narių palaikų);

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAI), valdytojo pareiga išsaugoti nekilnojamąją kultūros vertybę.

Kultūros paveldo objekto valdytojas privalo:

- 1) nuolat atlikti Koplyčios-mauzoliejaus priežiūros darbus kuriems nereikalinga projektinė dokumentacija ir už objekto apsaugą atsakingos institucijos leidimas, šalinti atsiradusius defektus, taršos židinius, saugoti pastatą nuo neigiamo aplinkos poveikio, vandalizmo;
- 2) Koplyčios-mauzoliejaus pastatui priskirtoje teritorijoje nedelsiant šalinti savaime užaugančius augalus, šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius;
- 3) pranešti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atsakingam skyriui arba Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam skyriui apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos, leidimo;
- 4) leisti Kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento, Šiaulių miesto savivaldybės atsakingiems darbuotojams, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų

įgaliotiems specialistams apžiūrėti Koplyčią-mauzoliejų, fiksuoti jo būklę ir sutartomis sąlygomis atlikti taikomuosius tyrimus;

5) leisti už apsaugą atsakingai institucijai Koplyčią-mauzoliejų ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtais informacinėmis lentomis bei rodyklėmis;

6) sudaryti sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti kultūros paveldo objektą;

7) pagal galimybę įrengti techninės apsaugos priemones, užtikrinti jų funkcionavimą;

8) informuoti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritorinį skyrių apie planuojamus masinius renginius;

9) Koplyčios-mauzoliejaus tvarkybos darbus vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka;

10) rengiant Koplyčios-mauzoliejaus tvarkybos projektus siekti, medžiagų ir darbų technologijų autentiškumo, istorinės komplekso struktūros išlaikymo, jo architektūrinio pobūdžio išryškavimo vengti imitacijos;

11) aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių nedelsiant pranešti už paveldo apsaugą atsakingai institucijai;

12) perduodant valdymo teisę kitam asmeniui, ne vėliau kaip prieš mėnesį informuoti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos paveldosaugos skyrių apie ketinimą sudaryti sandorį.

Kultūros paveldo objekte ir jo teritorijoje draudžiama:

1) naikinti ar kitaip žaloti Koplyčios-mauzoliejaus apskaitos dokumentuose nurodytas vertingąsias savybes;

2) be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas apskaitos dokumentuose pažymėtas netirtas saugomas Koplyčios-mauzoliejaus dalis ar elementus, atlikti ardomuosius tyrimus;

3) naikinti ar žaloti paminklines lentas, informacinius standus, rodykles;

4) remontuoti, rekonstruoti, ardyti Koplyčią-mauzoliejų neparengus ir su atsakingomis institucijomis nesuderinus projektinės dokumentacijos;

5) vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: papildomus aukštus, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius ar įrenginius, nesusijusius su Koplyčios-mauzoliejaus dabartine ar istorine paskirtimi;

6) įrengti reklaminius standus, antenas ir kitus su Koplyčios-mauzoliejaus naudojimo paskirtimi bei apsauga nesusijusius techninius įrenginius;

7) Koplyčiai-mauzoliejui papuošti naudoti kultūros paveldo objektams nebūdingas medžiagas - plastiką, aliuminio skardą, fluorescencinius dažus, neoną;

8) vykdyti ūkinę veiklą, galinčią sužaloti Koplyčios-mauzoliejaus;

9) neįvertinus galimo vibracinio ir dinaminio poveikio Koplyčios-mauzoliejaus konstrukcijoms, naudoti didelį garsą bei vibraciją sukeliančius įrenginius bei transporto priemones.

Priežiūros sąlygos

Koplyčios-mauzoliejaus priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šio kultūros paveldo objekto būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti pagrindinių sudedamųjų dalių – statinių, želdinių, teritorijos – autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti šiuos Koplyčios-mauzoliejaus priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, valyti, šalinti taršos šaltinius, šalinti (iškirsti) medžius ir krūmus, augančius ant statinio, grąžinti į pirmąją vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingosios savybės bei elementai, įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų.

Pastato priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

Pastato savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie šio kultūros paveldo objekto ar teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingoms savybėms bei elementams išsaugoti.

Naudojimo sąlygos

Naudojant Koplyčią-mauzoliejų, turi būti išsaugotos vertingosios savybės bei elementai ir sudarytos sąlygos juos eksponuoti.

Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama kultūros paveldo objekto ar jo patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente ir negalima iš esmės keisti vertingųjų savybių bei elementų.

Naudojant Koplyčią-mauzoliejų draudžiama: gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias ir aplinką teršiančias medžiagas; įrengti sąvartynus, laikyti atliekas; naudoti gamybinės staklės ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti esamų vertybių pokyčius bei avarijas; įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu.

Tvarkymo sąlygos

Kultūros paveldo objekto tvarkybos darbai yra taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas.

Tvarkybos darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę statinio būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti nustatytą sudėtį ir apimtį, pagrindinius kultūrinės vertės požymius ir teritoriją.

Visas vertingasias savybes bei elementus draudžiama griauti ar kitaip naikinti.

Koplyčios-mauzoliejaus (jo dalies) tvarkybos darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento leidimą.

Taikomieji tyrimai - pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus tvarkybos darbų projektui parengti, taip pat nustatyti ir/ar patikslinti jo vertingasias savybes.

Kultūros paveldo objekto remontas - prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, kuriuos atliekant maksimaliai saugomos vertingosios savybės.

Avarijos grėsmės pašalinimo darbai - kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir/ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai.

Konservavimui priskiriami: tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo; kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimas, kai nustojama juo naudotis arba laikinai apribojami, sustabdomi ar uždraudžiami jame vykdomi darbai.

Restauravimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kuriais išsaugomas kultūros paveldo objekto autentiškumas ir vertingosios savybės, gražinama pirminė išraiška ar savitas pavidalas – forma.

Vykdamas tvarkybos darbus vadovautis paveldo tvarkybos reglamentais, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-151 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės“ ir Paveldo tvarkybos reglamentų sąrašo patvirtinimo“.

Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 60 straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimais.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis): -

Nekilnojamajai kultūros vertybei apsaugos zona nenustatoma, nes vertybė nėra paskelbta valstybės ir (ar) savivaldybės saugoma.

Šiaulių teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)

(parašas)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO
TVIRTINIMO AKTAS**

2026-03-26

(data)

Nr. LRŠ-19

Šiauliai

(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Vacbergų šeimos koplyčios-mauzoliejaus, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 20803
kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2026 m. kovo 26 d.

Rengėjas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius
(-ai):

Apsaugos zona (pažymėti) :

laikinai nenustatoma apsaugos zona

nenustatomas fizinės apsaugos pozonis

nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: -

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 4 lapai;

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas
(tvirtinančiojo pareigos)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)